

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תרכד

ערב שבת קודש פ' משפטים, מבה"ח אדר א'
ה'תשע"ד

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חייילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים וארבע שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקיי"א שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

IN LOVING MEMORY OF A DEAR FRIEND AND SUPPORTER

Rabbi Benda Shlomo ben Reb David ע"ה

Lakein

Passed away on 21 Shevat, 5774

ת. נ. צ. ב. ה.

*

DEDICATED BY

ENLIGHTENMENT FOR THE BLIND, INC.

Rabbi Yosef Yitzchok שיחי Shagalov

Los Angeles, California

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולענין פנחס זליג ב"ר יצחק ז"ל

ולענין ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עמרי" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

3

דבר מלכות

החידוש והנפלאות בנשיא דוד הגאולה / ממאמר ד"ה זה יתנו גוי' - ש"פ משפטים התשמ"ח

9

זמן הגאולה

מתי יקראו השנה מגילה? / הזמן הנוכחי ופרשת השבוע באור הגאולה

12

המעשה הוא העיקר

פעולת הפסק-דין בעולם / הוראות למעשה בפועל

13

ניצוצות של משיח

הרי המינוי כבר ה' / לקט פתגמים וקטעים קצרים בעניני גאולה ומשיח

14

כתב יד קודש

בזכות עבודת הנשים / צילום מהגהת כ"ק אר"ש מה"מ לשיחת ש"פ משפטים התשמ"ז

ב"ה

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות האשה רייזל פרומא בת חי' רחל שתחי'

ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

ולזכות חי' רחל בת שפרנצא שתחי'

ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, מרים בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחיו

ד.ה. או אע"פ וואס בנוגע צו אן אשה זיינען דא הגבלות בנוגע לקיום המצוות ותלמוד תורה נא

"הלכות הצריכות להן כו' וכל מ"ע שאין הזמן גרמא וכל מצות לא תעשה כו' 84" אפ"כ צנוח הפתח צא - למד

ענין ההלכה הזאת וזאת היא הסיבה שיש להגביל את הנשים בזה

הורה החסידות 84 רעט וועגן יריעת ה'. ואחכתי ויראתו וכו' - שגם הנשים מחוייבות בהן 84, און

זיינען אויך מחוייב אין כללות הפצה היהדות והפצה המעניות הוצה"ס.

וכידוע אויך בזכרונות כ"ק מו"ח אדמו"ר דער גודל הכבוד וואס מ'האט אפגעגעבן לנשי ישראל ביהם

לימוד התורה שלהן וכו' 88.

ובטרם אז בזכות עבודת הנשים דוקא וועלן אלע אידן (אויך די אנשים) ארויסגיין מן גלות, דארפן די

אנשים זיכער זיי ארויסהעלפן אין אוא וויכטיקע עבודה.

י. בכדי נאכמער צוגעבן אין די החלטות טובות און די עבודה בסועל וואס וועט ארויסקומען פון דעם

כינוס של בנות ישראל - וועט מען אין דעם משתף זיין כל המתוועדים כאן זורך געבן א דבר בשמי - די

מונות מן דער התועדות.

ויהי רצון אז דער כינוס זאל זיין בהצלחה רבה ומוצלגה, און מ'זאל אננעמען פאסיקע החלטות בהתאם

להנ"ל אין אויספירן דעם תקיד קודש טון נשי ובנות ישראל.

און דורך דעם וואס די נשי ובנות ישראל וועלן אויספירן זייער שליחות, וועלן זיי סאקע ברענגען די

גאולה, וואס דעמולט וועלן זיין די "נישואין" בן הקב"ה וזכנסת ישראל 55, שלימות הגילוי מן דירה

בתחתונים, און מ'וועט דעמולט נתגלה ווערן מעלת הנשים 55 (כנסי') - "נקבה תסובב גבר" 51, און

"מהרה" 52 ישמע כו' קול חתן (און אויך) וקול כלה".

במהרה בימינו ממש, ובשמחה ובטוב לבב.

אויפ'דין זיין זאגן זיי אונז און זיין זאגן זיי אונז

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיקף ומיד יקוים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

בזכות עבודת הנשים

בקשר עם פרשת השבוע, הבאנו בזה צילום מההגהה הא' של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחת ש"פ משפטים, מבה"ח וער"ח אד"ר ה'תשמ"ו (הקטע נדפס בלקו"ש חכ"ו ע' 375 ואילך)

להלן פננוח הצילום כפי שנדפס בלקו"ש שם (הכתי"ק – בא בהדגשה):

ד.ה. אז אע"פ וואָס בנוגע צו אַן אשה זיינען דאָ הגבלות בנוגע לקיום המצוות ותלמוד תורה ("הלכות הצריכות להן כו' וכל מ"ע שאין הזמן גרמא וכל מצות לא תעשה כו'") – אָבער בנוגע לענייננו, מעינות התורה, תורת החסידות⁵⁴, זיינען נשים מחוייב אין לימוד תורת החסידות וועלכע רעדט וועגן ידיעת ה', ואהבתו ויראתו וכו' – שגם הנשים מחוייבות בהן, און זיינען מחוייב אין כללות הפצת היהדות והפצת המעינות חוצה.

וכידוע אויך בזכרונות כ"ק מו"ח אדמו"ר דער גודל הכבוד וואָס מ'האָט אָפגעגעבן לנשי ישראל ביחס ללימוד התורה שלהן וכו'.

ובפרט אז בזכות עבודת הנשים דוקא וועלן אַלע אידן (אויך די אנשים) אַרויסגיין פון גלות, דאַרפן די אנשים זיכער זיי אַרויסהעלפן אין אזא וויכטיקע עבודה.

בכדי נאָכמער צוגעבן אין די החלטות טובות און די עבודה בפועל וואָס וועט אַרויסקומען פון דעם כינוס של בנות ישראל – וועט מען אין דעם משתף זיין כל המתוועדים כאן דורך געבן אַ דבר גשמי – די מזונות (- לקח) פון דער התוועדות.

ויהי רצון אז דער כינוס זאָל זיין בהצלחה רבה ומופלגה, און מ'זאָל אָננעמען פאַסיקע החלטות בהתאם להנ"ל אין אויספירן דער תפקיד קדוש פון נשי ובנות ישראל.

און דורך דעם וואָס די נשי ובנות ישראל וועלן אויספירן זייער שליחות, וועלן זיי ברענגען און צואייילען די גאולה, וואס דעמולט וועלן זיין די "נישואין" בין הקב"ה וכנסת ישראל, שלימות הגילוי פון דירה בתחתונים, און ס'זעט דעמולט נתגלה ווערן גודל מעלת הנשים (כנסי") – "נקבה תסובב גבר", און "מהרה ישמע כו' קול חתן (און אויך) וקול כלה",

במהרה בימינו ממש, ובשמחה ובטוב לבב.

⁵⁴ (כלשון הבעש"ט באגה"ק שלו הידועה (נדפסה בכש"ט (הוצאת קה"ת) בתחלתו. ובכ"מ) כשיפוצו מעינותיך.

מוקדש לזכות

החייל בצבאות השם יעקב בן בת שבע שי
לרפואה שלימה וקרובה בקרוב ממש

החידוש והנפלאות בנשיא דור הגאולה

בדור זה יהי' חידוש לגבי דור המדבר, שהרי דור המדבר לא זכו לכניסת הארץ ולואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים, וענין זה הי' רק אצל הדור שלאחריו, משא"כ בגלות זה יזכו לזה דור האחרון של הגלות שהוא הוא הדור הראשון של הגאולה ● מצד אחד הרי אכשור דרי בתמי', ומכיון שזהו הדור האחרון של הגלות הרי ירידת הדורות היא למטה ביותר, ויחד עם זה הרי בדור זה תהי' הגאולה שזהו ענין חדש לגמרי ● הנשיא של דור זה יש אצלו ענין החידוש והנפלאות באופן מיוחד לגבי הנשיאים בכל הדורות שלפני-זה ● קטע ממאמר ד"ה זה יתנו גו', שנאמר בש"פ משפטים, שקלים, מבה"ח אדר ה'תשמ"ח - בלתי מוגה

[. .] ויש-לומר, שכעין זה מצינו גם בדור המדבר, שהי' ענין של העדר החיים בדור המדבר לפני הכניסה לארץ ישראל, וגם אצל משה רבינו, הרי א', ירידה זו בבחי' היפך החיים פעלה בירור גם במקום הכי תחתון, וב' עי"ז נעשה אח"כ העלי' דואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום, ועד שזה הי' הכנה לכיבוש ארץ כנען לעשות ממנה ארץ ישראל, היינו לא רק לעשות ארץ ישראל ברוחניות¹ בעולם הנשמות, אלא יתירה מזו, בארץ כנען שמעשי' מקולקלים מכל האומות², ואפילו מארץ מצרים³, שהרי ארץ מצרים כבר נתבררה לפני מ"ת כמ"ש⁴ גם אתה תתן בידינו

(1) כפתגם הצ"צ - אגרות קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"א ע' תפא.

(2) תו"כ, פרש"י ורמב"ן אחרי יח ג.

(3) רא"ם שם.

(4) בא י, כה.

זבחים ועולות, וכתיב⁵ ויהי בשלח פרעה את העם וגו', משא"כ כנען הי' בתכלית הירידה (גם לאחר מ"ת⁶, לאחר ביטול הגזירה⁷ דעליונים לא ירדו למטה כו'), ועי' כיבוש יהושע נעשה בהם ההפיכה מארץ כנען לארץ ישראל.

ואילו זכו היתה אז גאולה שלימה ונצחית שאין אחרי' גלות⁸ (באם היתה הכניסה לארץ עי"י משה רבינו⁹), כולל הענין דחיים נצחיים שע"י תחיית המתים, ומה שלא הי' כן בפועל הוא משום שלא זכו. אבל לאחר ריבוי

(5) ר"פ בשלח.

(6) כי אף שנאמר בשירת היום "נמוגו כל יושבי כנען" (בשלח טו, טו) הרי כיבוש כנען בפועל הי' לאח"ז.

(7) שמו"ר פי"ב, ג.

(8) זח"ג רכא, א. וראה גם עירובין נד, א. שמו"ר רפ"ב.

(9) שער התשובה לאדהאמ"צ ח"ב חינוך בתחלתו.

אוה"ת ואתחנן ע' סה. צג. וש"נ.

צריך להתקיים מ"ש¹⁵ ואל עפר תשוב¹⁶, הרי בזמננו הכוונה בזה היא לעבודת הביטול כעפר, כמו שאומרים בתפלת כל יום ונפשי כעפר לכל תהי', היינו שבעבודת כל יום צ"ל ענין הביטול כעפר (וכמארז"ל¹⁷ שוב יום אחד לפני מיתתך כו' ושוב היום שמא ימות למחר ונמצא כל ימיו בתשובה, שע"י עבודת הביטול, ישנו ענין זה בעבודה הרוחנית בכל יום כנשמה בגוף, שמאן דנפל מדרג' איקרי מית¹⁸), וע"י ביטול זה שהוא כעפר, ביטול בתכלית, נפעל עילוי זה דבירור התחתון ביותר והעל' הבאה עי"ז (בדוגמא לעלית ריב"ז קודם מיתתו שנעשה ע"י בכייתו כנ"ל), גם כאשר האדם הוא נשמה בגוף. ובביטול זה גופא צ"ל עליות תמידיות (כנשמה בגוף), שהרי עולים והולכים תמיד באופן דילכו מחיל אל חיל¹⁹, ובין כל דרגא ודרגא צ"ל ענין הביטול, ע"ד הביטול ע"י נהר דינור בין עלי מעולם לעולם²⁰.

ויש לקשר זה גם עם פרשת השבוע, פ' משפטים, ע"פ המבואר בזהר ריש פרשתנו, ואלה המשפטים כו' אלין אינון סדורין דגלגולא כו' דנשמתין כו', וכמבואר שם סדר ירידת הנשמה ועלייתה למעלה וכו'. דגם בזה נקודת הענין היא שע"י הירידה במקום הכי תחתון (עד להסתלקות הנשמה מהגוף) באה העל'י²¹. וכמו שהוא בכללות הענין דפ' משפטים דארז"ל²² ואלה מוסיף על

14 (קונטרס משיחות ש"פ בא בסופו. ושי"נ.

15 בראשית ג, יט.

16 שבת קנב, ב.

17 אבות פ"ב מ"י. שבת קנג, א.

18 ראה זח"ג קלה, ב. לקו"ת חוקת נז, רע"א. ועוד.

19 ראה לקו"ש ח"י ע' 211.

20 תהלים פד, ת. וראה ברכות בסופה. שו"ע אדה"ז או"ח סקנ"ה.

21 ראה תו"א מקץ לב, ד. ועוד.

22 ראה בפרטיות יותר - בהשיחה לאחרי המאמר.

23 פרש"י ריש פרשתנו.

העבודה במשך זמן הגלות, כולל העבודה במקום הקליפות והעדר החיים שבה, שיש בה ב' הענינים הנ"ל. א' בירור במקום הכי תחתון. וב' שע"י נעשה הכנה לעל' דתחיית המתים, שאז יהי' עיקר ושלימות הגילוי דואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים, חיים נצחיים שאין אחריהם הפסק, שתחיית המתים הוא דוקא מעצמותו ית¹⁰, הרי עתה יזכו לתחיית המתים ולא רק תחיית המתים (המשכת חיים נצחיים מעצמותו ית') באופן כללי, אלא גם באופן פרטי, לכל אחד ואחת מישראל, לנשמה זו ולגוף זה עם כל רמ"ח אברים ושס"ה גידים וחלקו בעולם וכו'. וע"ד המבואר בדרושי אדמו"ר האמצעי¹¹ בנוגע להתבוננות, שאינו מספיק להתבוננות באופן כללי וצריכים גם להתבוננות באופן פרטי, כמו"כ הוא גם בענין תחיית המתים שזה יהי' לא רק באופן כללי אלא גם באופן פרטי, לכל אחד ואחת מישראל בפרט. והיינו, שבדור זה יהי' חידוש לגבי דור המדבר, שהרי דור המדבר לא זכו לכניסת הארץ ולואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים, וענין זה יהי' רק אצל הדור שלאחריו, משא"כ בגלות זה יזכו לזה דור האחרון של הגלות שהוא הוא הדור הראשון של הגאולה.

והענין בעבודה, הנה ארז"ל¹² לא ניתנו המצוות אלא לצרף בהן את הבריות (ע"ד מ"ש הרמב"ם¹³ מצות התורה ניתנו לתקן הדעות וליישר כל המעשים). ובזה גופא צ"ל עליות תמידיות בהתיקון והצירוף. ומזה מובן במצות מחצית השקל לכפר על נפשותיכם, בירור התחתון (הזאב) ועליות הקדושה (השועל), שגם זה שייך לעבודת האדם. וי"ל שזה מובן ע"פ משנת¹⁴, דמה שלפני תחיית המתים

10 ד"ה נר חנוכה עת"ר (סה"מ עת"ר ע' ק). כנשר יעיר קנו תרע"ח (סה"מ תרע"ח ע' כח). יחינו מיומיים תש"א (סה"מ תש"א ע' 47 ואילך).

11 שער היחוד פ"ד ואילך.

12 ב"ר רפמ"ד.

13 סוף הל' תמורה.

הרי המינוי כבר הי'

והרי המינוי דדוד מלכא משיחא כבר הי', כמ"ש "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו", צריכה רק להיות קבלת מלכותו ע"י העם וההתקשרות בין המלך והעם בשלימות הגילוי - בגאולה האמיתית והשלימה.

וכל זה יהי' תיכף ומיד ממש.

(משיחת ש"פ משפטים, שקלים, מבה"ז אדר ה'תשנ"א - מוגה)

באים בדרישה ותביעה להקב"ה שתהי' השמחה "מוצדקת"

אע"פ שנמצאים עדיין בחשכת הגלות, וכבר "כלו כל הקיצין" ועדיין לא בא, מ"מ, מקיימים ציווי התורה (שהוא גם נתינת-כח) "מרבית בשמחה", ואדרבה, עי"ז שמקיימים הציווי "מרבית בשמחה", באים בדרישה ותביעה (כביכול) להקב"ה שתהי' השמחה "מוצדקת" - כיון שתיכף ומיד תבוא הגאולה האמיתית והשלימה, שאז תהי' שמחה אמיתית, "שמחת עולם על ראשם", עד שתתעורר השאלה: למה ממתנינים בהשמחה שלמעלה ממדידה והגבלה ("עד דלא ידע") עד לימי הפורים!

(משיחת ש"פ משפטים, שקלים, מבה"ז וער"ז אדר ה'תשנ"ג - מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה

נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"נ זוגתו הרבנית חנה ח'י הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל - נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

פעולת הפסק-דין בעולם

[. .] הסיבה האמיתית לכך שבתקופה האחרונה ניכרת השאיפה לגמור ולסיום תקופת המלחמות בעולם, והתחלת תקופה חדשה של קיום העולם ע"פ צדק ויושר, שלום ואחדות, כמודגש ביותר בהחלטת והכרזת מנהיגי אוה"ע בערב שבת זה, היא (לא רק מצד חיוב השכלי ("משפטים"), שהרי חיוב השכל הי' גם בכל הדורות שלפנ"ז, אלא גם, ובעיקר) מפני שמתקברים להזמן שאודותיו הכריזה התורה ("מסיני") ו"כתתו חרבותם לאתים".²

ועפ"ז יש לומר, שהחלטת והכרזת מנהיגי אוה"ע בערב שבת פרשת משפטים ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים", היא, כתוצאה מהחלטת והכרזת "מלכי רבנן" ש"הנה זה (מלך המשיח) בא", החל מהפס"ד של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שמכבר נשלמו מעשינו ועבודתינו דמשך זמן הגלות ומוכנים כבר לקבלת פני משיח צדקנו, וכן הפס"ד של הרבנים ומורי-הוראה בישראל שהגיע זמן הגאולה, "יעמוד מלך מבית דוד וכו' בחזקת שהוא משיח" ועד להמעמד ומצב ד"הרי זה משיח בודאי"³ – פס"ד "מסיני", שנמשך וחדר גם בגדרי העולם, עד כדי כך שמנהיגי אוה"ע מחליטים ומכריזים מדעתם (ו"בערכאות שלהם", שיש בהם התוקף ד"דינא דמלכותא דינא") ע"ד המעמד ומצב ד"וכתתו חרבותם לאתים".

[. .] ויה"ד והוא העיקר – שהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תבוא בפועל ממש ותיכף ומיד ממש,

ובודאי שאין צורך להמתין עד חודש ניסן, וגם לא עד חודש אדר הסמוך לניסן, וגם לא עד חודש אדר הסמוך לשבט, כיון שמשיח צדקנו בא בשבת מברכים חודש אדר ראשון, בסיומו של חודש שבט, ז"ך שבט, ובפרט ביום השבת לאחר חצות, בזמן המנחה וסעודה שלישית, שקשור עם גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי.

כן תהי' לנו בפועל ממש, ותיכף ומיד ממש, עם כל הפירושים שב"מיד" [כולל גם הר"ת דכללות הדורות משה ישראל (הבעש"ט) דוד (מלכא משיחא)⁵], וכל הפירושים שב"ממש", ולכל לראש מיד ממש כפשוטו, ממש ממש ממש.

(קטעים משיחות ש"פ משפטים, ז"ך שבט, מבה"ח אדר א' ה'תשנ"ב - מוגה)

(1) נוסף לכך שגם חיוב שכל האדם הוא כתוצאה מחכמתו של הקב"ה, כנ"ל [סה"ש שם ע' 366 ס"ה].
(2) ומרומז גם בכך שהחלטה והכרזה זו נתקבלה במקום שבו מתנוסס ובכותל הגלוי דהבנין הפסוק "וכתתו חרבותם לאתים" – שבו מודגש שהחלטה והכרזה זו (שהיא תכלית ומטרת קיומו של מקום זה) מיוסדת על פסוק בתורה, "מסיני".

(3) רמב"ם הל' מלכים ספ"א.

(4) ד"אע"ג דאינהו לא חזו מזלייהו חזו" (מגילה ג, א).

(5) ובפרטיות יותר בנוגע לדורנו זה – שבר"ת ד"מיד" נרמזים ג' התקופות השייכות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו (ראה לעיל [סה"ש תשנ"ב] ח"א ע' 265-66), ועל סדר הקירבה אלינו – משיח (מנחם שמו), יוסף יצחק, דובער (שמו השני של כ"ק אדנ"ע).

הראשונים מה הראשונים מסיני אף אלו מסיני, היינו שיש כאן חידוש ובידור, דגם משפטים אלו הבאים לאחרי סיני, ולכאורה יש הפסק ביניהם לסיני, דבסיני הי' חירות ממלאך המות²³, ואח"כ בא מצב של העדר החירות וכו', ומשום זה יש קס"ד שבהדינים שבפרשת משפטים (בנוגע לענינים בלתי רצויים, עד לנזקי נפש, מכה איש ומת²⁴) לא ישנו העילוי (חירות) דסיני, הרי החידוש הוא שגם בהם פועלים שיהיו מסיני, ואדרבה, עי"ז נעשה עילוי והוספה ויתרון בהאור, ואלה מוסיף על הראשונים, ובאפן דואלה המשפטים אשר תשים לפניהם²⁵, לפנימותם²⁶, עד להמשכה מפנימיות הכתר, בחי' עתיק²⁷, שמשם נמשך חיים נצחיים²⁸, שלמעלה מענין וגדר השינויים²⁹, דלית שמאלא בהאי עתיקא וכולא ימין³⁰.

וע"פ כל הנ"ל יש לבאר גם ב' הענינים הסותרים לכאורה שבמחצית השקל, שמצד אחד נותנים מחצית דוקא, ומצד שני צ"ל נתינה אחת, כי תוכן עבודה זו הוא להמשיך האחדות (דנפש האלקית כו') במקום הפירוד וההתחלקות (מחצית)³¹, בירור נפש הבהמית כו', ואדרבה, דוקא ע"י הירידה למקום הפירוד וההתחלקות מתגלה אמיתית ענין האחדות. וי"ל שזהו גם מה שבנתינת מחצית השקל

(23) שמו"ד פמ"א, ז.

(24) פרשתנו כא, יב.

(25) ריש פרשתנו (שם, א).

(26) תו"א פרשתנו עה, ג. תו"ח שם תט, רע"א. ועוד.

(27) ראה תו"א שם. אוה"ת פרשתנו ע' א"עה. ס"ע ע' א"קב ואילך.

(28) כידוע שטל שעתידי הקב"ה להחיות בו המתים (שבת פח, ב) הוא טלא דנטיף מעתיקא קדישא (זח"ג קכח, ב. וראה דרושים שבעה ע"ה 60).

(29) ראה המשך באתי לגני השי"ת פ"י. וראה ד"ה באתי לגני שנה זו (ביאור בפרק ח"י).

(30) זח"ג קכט, א (באד"ר).

(31) ראה אוה"ת תשא ע' א'תתקיד.

(32) ראה גם סה"מ תשי"א ע' 31 בהערה. לקו"ש חי"ח

ישנם ב' ענינים³², דמצד אחד הרי זה ממון הציבור, שצריך למסור אותו לציבור יפה יפה³³, ואעפ"כ נחשב כחלקו של כאו"א כחלק פרטי שלו³⁴ (כמו שאמר משה אל תפן אל מנחתם כי יש לאלו חלק בתמידי ציבור³⁵), היינו שפועלים התאחדות גם במקום ההתחלקות.

ובזה יש לבאר (ע"ד הרמז) מ"ש הרמב"ם בהל' תפלה³⁶, שטעם תקנת תפלת שמונה עשרה היא מפני העלגים, דעלג פירושו הוא (כמ"ש הרמב"ם עצמו לקמן³⁷) מי שקורא לאל"ף עי"ן ולעי"ן אל"ף. ויש לומר הביאור בזה (למעליותא³⁸) בעבודת האדם, דתפלות במקום קרבנות תקנום³⁹, וכשם שקרבנות (בזמן המקדש) שהקריבו ממחצית השקל (כנ"ל) ביררו את נה"ב והמשיכו אחדות במקום ההתחלקות, כן הוא ע"י תפלה (ובעיקר שמו"ע⁴⁰) בזמן הזה⁴¹. וענין זה מתבטא גם בקריאת אל"ף⁴² ועי"ן בתפלה⁴³,

ע' 114. חכ"ד ע' 139. ועוד.

(33) ר"ה ז, ריש ע"ב. ושי"ן.

(34) ראה לקו"ש ח"ב ע' 653. ושי"ן.

(35) קרח טז, טז ובפרש"י שם, מדמדב"ר פי"ח, ג.

(36) פ"א ה"ד. - משיעורי הרמב"ם דחודש זה (חודש שבט), ט"ז שבט.

(37) הל' תפלה ספ"ח.

(38) להעיר מברכות לב, א. מגילה כד, ב. וראה תורת לוי"צ ע' רנא. ולהעיר גם משל"ה לה, סע"א ואילך. הובא באוה"ת נ"ך ע' א"קז.

(39) "כמבואר בגמ' רפ"ד דברכות דכ"ו ע"ב, ריב"ל אמר תפלות כנגד תמידים תקנום, וכ"פ הרמב"ם פ"א מה' תפלה דין ה', ועי"ש בכ"מ" (הגהת הצי"צ לתו"א שבעה ערה 41 - אוה"ת שם ע' א'תתפג).

(40) ראה אוה"ת תשא ע' א' תתפו.

(41) תו"א תשא (בהוספות) קיא, ג. וראה אוה"ת שם ע' א'תתפח.

(42) להעיר מאוה"ת שם ע' א'תתקב. ועוד. וראה ס' הערכים חב"ד מערכת אותיות אות אל"ף סו"ס יז (ע' רכה ואילך). ושי"ן.

(43) בהבא לקמן - ראה הביאור בזה ש(בתפלת ק"ש) "ועד" הוא "אחד" בחילופי אותון (זח"ב קלד, א. ובמק"מ

דאל"ף מורה על ענין האחדות⁴⁴ ועי"ן מורה⁴⁵ על התחלקות (עד שעי"ן מורה על ז' מדות (כלולות מעשר) דהנ"ב⁴⁶). וכמו שמצינו ביעקב אבינו, שיעקב עצמו הי' אחד ושלם (עד שהיתה מטתו שלמה⁴⁷), ואח"כ בעת הירידה למצרים יצאו ממנו שבעים נפש, עד שכדי להשלים מנין זה הוצרכו ליוכבד שנולדה בין החומות⁴⁸. והיינו, שבשביל הירידה למצרים לברר את העולם, הי' צ"ל ביעקב ההתחלקות למספר ע', אבל יחד עם זה שלמות העבודה היא להמשיך האחדות (אל"ף) בהריבוי (עי"ן⁴⁹), עד שדוקא בהריבוי מתגלה אמיתית ענין האחדות⁵⁰. וענין זה נמשך מיעקב אבינו לכל אחד מישראל, כדאיתא באגה"ק⁵¹ שהיתה נשמתו כלולה מנפש כל ישראל. וכמו שהוא בנוגע לאחדות ישראל עם קרובו, כמו"כ הוא גם בנוגע לאחדותו של הקב"ה, שעבודתם של ישראל

(שם) - ראה בארוכה אמרי בינה שער הק"ש פ"ע ואילך. תשובות וביאורים סי"ג. וש"נ. ולהעיר ש"שמע" (שקאי על שלמות האחדות, "שמע . . אחד") הוא אותיות "שם ע", ועי"ן רבתי.

44 ראה סמ"ק הובא בבי"א או"ח סי' סא. שר"ע ודאדה"ז או"ח שם סי"ו. וראה לקו"ת תזריע כג, ג. ובארוכה - סי' הערכים חב"ד מערכת אותיות אות אל"ף ע' ע' ואילך. וש"נ.

45 ראה בארוכה ספר הערכים חב"ד שם אות עי"ן. וש"נ.

46 לקו"ת בחוקותי מז, ריש ע"ד. אוה"ת בחוקותי ע' תרלו. האיזונו ע' א'תרט. ד"ה אם בחוקותי תרכ"ו ותר"ל פ"ג. ד"ה משה קבל תשי"ב פ"ד.

47 ויק"ד פל"ו, ה. פרש"י ויחי מז, לא. וראה פסחים נו, א. תוי"ט בחוקותי כו, מב. ספרי ואתחנן ו, ד. האיזונו לב, ט. ברכה לג, ב.

48 ב"ב כקנ, ב. ב"ר פצ"ד, ט. פרש"י ויגש מו, טו. כו. במדבר ג, טו. פינחס כו, נט.

49 וראה של"ה קסד, ב.

50 ראה תוי"ט נח ד"ה ויהי כל הארץ פכ"ז ואילך. סהמ"צ להצ"צ מט, א (במהדו"ת). ד"ה מי מדד תרס"ב. לקו"ש ח"ט ע' 136. ועוד.

51 סי"ז.

היא להמשיך האחדות בריבוי, וכמ"ש הרמב"ם⁵² שכל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם (ועד יתוש קטן בטבור הארץ⁵³) לא נמצאו אלא מאמיתת המצאו, תכלית האחדות [ולהעיר, שגם תיבת אמיתת מתחלת באות אל"ף]. וזהו תוכן עבודת מחצית השקל, שע"י הירידה בבחי' התחלקות ממשיכים בהם בחי' האחדות ובתכלית השלימות.

והנה כאמור לעיל שהצד השווה בדרושי פ' שקלים מרבותינו נשיאינו שבכל דור הוא, שע"י הב' חצאין נעשים שקל א'. ונוסף לזה, מכיון שאין בית המדרש בלא חידוש⁵⁴, בטח יש חידוש בדרושי הנשיא שבכל דור לגבי הדרושים שלפניו. [ובפרט שכן הוא בכללות עניני הנשיאים, שנוסף לזה שכל נשיא ונשיא הוא ממלא מקומו של הנשיא הקודם, הרי יש אצלו גם ענין של חידוש, דכן הוא בכל הנשיאים עד לנשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, דנוסף לזה שהי' בן יחיד וממלא מקום וכו', היו אצלו גם חידושים לגבי הדור שלפניו. ובפרט בדור זה האחרון שהוא הדור האחרון של הגלות שנעשה אח"כ הדור הראשון של הגאולה, הרי דור זה עצמו יש בו ב' הענינים, דמצד אחד הרי אכשור דרי בתמי"ם⁵⁵, ומכיון שזהו הדור האחרון של הגלות הרי ירדת הדורות היא למטה ביותר, ויחד עם זה הרי בדור זה תהי' הגאולה שזהו ענין חדש לגמרי, וכמ"ש⁵⁶ כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, כידוע הפירוש בזה⁵⁷, שהנפלאות דלע"ל יהיו נפלאות (בבחי' פלא) אפילו לגבי הגילוי דיציאת מצרים, דביצי"מ אמרו"ל⁵⁸ אני ולא מלאך כו' אני ולא שרף כו' אני ולא

52 בריש ספרו יד החזקה - ריש הל' יסודי התורה.

53 שם פ"ב ה"ט.

54 חגיגה ג, א. ועוד.

55 יבמות לט, ב. חולין צג, ב.

56 מיכה ז, טו.

57 אוה"ת עה"פ שם.

58 הגדה של פסח פיסקא ד"ה ויוציאנו.

וקדש²¹), ועד"ז הוא ענין עיקרי בגאולה העתידה, ובפרט שבזה קשור הענין ד"הם עתידים להתחדש כמותה²².

במילא ישתדלו - מיד כשתבוא הגאולה ויהיו ה"שופטיך" והעדים - לקדש את החודש. והעדים שרואים את המולד חייבים - אפילו בשבת, אפילו אם הדבר כרוך בחילול בשבת²³ - לבוא בריצה באופן המהיר ביותר לבית-דין ולומר להם "כזה ראינו", ואין בזה שום הגבלות כיצד ירצו העדים, אם אפשר בטיסה - צריכים לטוס, ובלשון חז"ל²⁴ - "גמלא פרחא",

[בנוגע ל"דרך רחוקה"²⁵ (ט"ו מילין - שיעור מהלך אדם בינוני ביום²⁶) בקרבן פסח, הדין הוא²⁶ שמתחשבים רק בהליכה רגלית ולא ב"גמלא פרחא" וכיו"ב; אבל עדים שראו את הלבנה צריכים לבוא באופן הכי מהיר, אפילו ב"גמלא פרחא"],

במילא, בודאי יבואו העדים בטיסה (או באיזה אופן שיהי') לבית דין ויאמרו "כזה ראינו", וב"ד יחקרו אותם, ואם יודע שזו עדות אמיתית - יקדשו ב"ד את החודש.

ואזי יתכן שיבחרו לעשות בשנה זו רק חודש אדר אחד (ולא שנה מעוברת), ובחודש אדר זה יהי' מקרא מגילה וכו'.

ד. לאחרי כל החשבונות הנ"ל - שהם כולם הלכות ברורות בתורה - הרי זה דבר הפשוט לכל יהודי שהגאולה יכולה לבוא תיכף ומיד ממש, עוד לפני המולד שיחול מחר (בערך) בשעה שתיים-עשרה בצהריים, ואזי יהי' קידוש החודש ע"פ הראי', שהרי כל יהודי הוא מאמין בן מאמין בהקב"ה, בתורה ובהלכות הנ"ל שהם פסקי דינים מפוסקים אמיתיים שיש בהם כל התוקף של מ"ע ומל"ת, כנ"ל.

במילא מובן, שאצל יהודי לגמרי לא תמוה לומר שהגאולה באה ברגע כמימרא, אע"פ שבינתיים נמצאים בגלות.

ומה שרואים שכשמדברים דברים אלו ישנם יהודים הנבהלים ותמהים תמי' הכי גדולה - אין זה בגלל שעצם הדבר הוא תמוה, אלא כיון שהם אינם רגילים לחשוב על הגאולה, במילא בשבילם זה דבר תמוה!

וכפי שרואים בפועל, שישנם ענינים שאינם תמוהים מצד עצמם, אלא כאשר אחד אינו רגיל אליהם, הרי הם דבר תמוה אצלו.

כך גם בעניננו: עצם הדבר שהגאולה יכולה לבוא ברגע כמימרא אינו דבר תמוה ואפשר להסביר זאת בשכל, אפילו בשכל של נפש הבהמית, רק היות שכבר משך זמן רב הוא אינו חושב כלל על הגאולה, אלא רק על ענינים אחרים - אמנם ענינים כשרים ו"גלגלט כשר", אך אין להם שום שייכות לגאולה - אזי הרגל נעשה טבע שני²⁷, או יותר גרוע מזה; ועד כדי כך הוא לא רגיל לחשוב על הגאולה, שכאשר נכנסים לפתע פתאום ואומרים לו המשך השיחה בסוף עמוד 8

21 פרש"י עה"פ.

22 סדר קידוש לבנה - מסנהדרין מב, א.

23 רמב"ם הל' קידוה"ח פ"ג ה"ג ואילך.

24 יבמות קטז, א. מכות ה, א. ועוד.

25 רמב"ם הל' קרבן פסח פ"ה ה"א ואילך.

26 פסחים צג, ב. ואילך. רמב"ם שם ה"ט.

27 שבילי אמונה נ"ד ש"ב. פחד יצחק בערכו. תניא ספי"ד. פט"ז (כא, א).

כבר עשה תשובה; אפילו ה"מרה-שחורה"ניק" הגדול ביותר לא יחשוד שבין כלל ישראל אין אפילו יהודי אחד ויחיד שלא עשה תשובה, ובפרט כשעומדים ביום השבת, שאפילו עם הארץ אינו משקר בשבת¹¹, כלומר, שבשבת מאירה האמת, שזה קשור גם עם ענין התשובה – שראיית האמת מביאה אותו לעשות תשובה.

ובפרט שבהלכה זו ברמב"ם כתוב ש"הבטיחה תורה שישראל עושין תשובה בסוף גלותן", ואזי "מיד הן נגאלין".

נוסף לכך, ישנה הלכה אחרת ברמב"ם¹², שכאשר אדם אחד "עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה". ומזה גם מובן, שהגאולה יכולה לבוא ברגע כמימרא, מאחר וזה תלוי ביחיד שיעשה מצוה אחת.

ג. רואים מההלכות הנ"ל, שע"פ הלכה יכולה לבוא הגאולה תיכף ומיד ממש, בלי שום הפסק זמן!

ובמילא אין כל פלא מדוע אומרים שעוד בשבת זו לפני המולד – תבוא הגאולה, ואז יתכן שיקבעו שבשנה זו יהי' רק חודש אדר אחד שבו מחוייבים במקרא מגילה –

שהרי המולד יהי' (כפי שהכריזו לפני "ברכת החודש") ביום הראשון בשעה שתיים עשרה וכך וכך דקות וכך וכך חלקים, ואפילו כשלוקחים בחשבון את ההפרש של שש או שבע שעות מזמני היום והלילה בארץ ישראל [שבנוגע למולד הלבנה "אין אנו סומכין אלא על בני ארץ ישראל וקביעתם כו"¹³, לא כפי שזה בנוגע לקביעות השבת, המועדים וזמן ק"ש וכו', שהם "בכל מדינה ומדינה לפי זמן הימים והלילות שלה"¹⁴] – הרי עדיין נותרו כמה וכמה שעות עד למולד,

וכיון שהגאולה יכולה לבוא "מיד" ממש, אם-כן יש מספיק זמן שהגאולה תבוא כו"כ שעות קודם המולד, וכשתבוא הגאולה יהיו מיד משה ואהרן עמהם¹⁵, וכן "ואשיבה שופטין כבראשונה"¹⁶ [שהרי אין כל סיבה לדחות דבר טוב], וה"שופטין" יוכלו מיד לישב במקומם אשר בלשכת הגזית¹⁷ אצל המזבח¹⁸, מאחר וכמובא בכמה מקומות¹⁹ – בית המקדש בנוי ועומד למעלה וכשתבוא הגאולה מיד ירד ביהמ"ק מלמעלה (ואין צורך לבנותו), במילא הדבר יכול להתרחש תיכף ומיד ממש בלי שום הפסק זמן;

ומכיון שיקום מיד בית דין ("שופטין") בארץ הקודש אצל המזבח שבכוחם לקדש את החודש ע"פ הראי', ובודאי ימצאו אנשים הראויים להיות עדים שילכו לחפש את הלבנה – כי אז תהי' מצוה לקדש את החודש ע"פ הראי' דוקא, ובודאי ישתדלו בכל אופן שיהי' לקדש מיד את החודש,

דהרי מצות קידוש החודש אינה סתם מצוה אלא ענין הכי עיקרי, כפי שרואים זאת ביציאת מצרים שקידוש החדשים הי' הציוויו הראשון ("החודש הזה לכם"²⁰, "כזה ראה

- 11) ירושלמי דמאי ר"פ.
- 12) הל' תשובה פ"ג ה"ד.
- 13) רמב"ם הל' קידוש החודש ספ"ה. וראה ספ"ח. ועוד.
- 14) שו"ע אדה"ז או"ח מהדו"ב ס"א ס"ח. ועוד.
- 15) תוד"ה אחד – פסחים קיד, ב. וראה יומא ה, ב.
- 16) ישעי' א, כו.
- 17) רמב"ם הל' סנהדרין פ"ד ה"ב.
- 18) ירושלמי מכות פ"ב ה"ו. מכילתא ס"פ יתרו (ובכמה דפוסים הוא בריש פרשתנו). פרשתנו כא, יד. פרש"י ריש פרשתנו.
- 19) פרש"י ותוס' סוכה מא, סע"א. זח"א כח, א. ח"ב נט, סע"א. וראה לקו"ש ח"יח ע' 418. וש"נ.
- 20) בא יב, ב.

השליח אני ה' אני הוא ולא אחר, ששולל כאן ד' מדרגות, גם עולם ה'ד', עולם האצילות⁵⁹, היינו שהי' גילוי העצמות, ומ"מ הגילוי דלע"ל הוא בבחי' נפלאות לגבי גילוי זה. וטעם הדבר מובן ע"פ הידוע (ומבואר לעיל) שכל ירידה היא לצורך עלי', ולפי ערך גודל הירידה כך היא העלי' הבאה על ידה⁶⁰, ולכן הי' ביצי"מ גילוי עצום זה, משום שבא לאחרי ירידה לערות הארץ⁶¹ וקרב הארץ⁶² וכו', אמנם הירידה בגלות האחרון היא למטה יותר⁶³, ולכן העלי' מירידה זו היא נעלית יותר⁶⁴. ומזה גם מובן בנוגע לנשיא הדור, שממנו נמשך החיות והכח כו' לכל אנשי הדור⁶⁵ לעבוד עבודתם, שהנשיא של דור זה (האחרון בגלות והראשון של הגאולה) יש אצלו ענין החידוש והנפלאות באופן מיוחד לגבי הנשיאים בכל הדורות שלפנ"ז]. וכמו שהוא בכל עניני התורה, שכל הענינים נמסרו למשה מסיני, ויחד עם זה הרי צ"ל בהם ענין של חידוש⁶⁶, בכל יום יהיו בעיניך חדשים⁶⁷ (ולא רק כחדשים⁶⁸), ועד להחייב דלאפשא לה⁶⁹,

(59) לקו"ת צו יב, ג.

(60) אוה"ת נ"ך ע' אצו. ד"ה נחמו עת"ר (סה"מ עת"ד ע' ריט. רכו). וש"נ לד"ה לסוסתי בלקו"ת (שה"ש יא, ג) ותקס"ד (סה"מ תקס"ד ע' כה ואילך).

(61) מקץ מב, ט.

(62) וארא ה, יח.

(63) ראה יומא ט, ב. מאמרי אדה"ז הקצרים ע' תנב ואילך. ד"ה אין הקב"ה בא בטרוניא תרמ"ח. תרפ"ה. ד"ה אני ישנה תש"ט. ועוד.

(64) סה"מ תקס"ה ע' תצה ואילך.

(65) ראה תניא פ"ב. ועוד.

(66) וענין החידוש (שבתורה) נמשך מתורה בכל עניני עבודה, גם בעבודת התפלה (שהיא עיקר ענין העבודה). היינו, דאף שמהחילוקים בין תורה ותפלה הוא, שבתורה צ"ל חידוש, משא"כ בתפלה נוסח התפלה הוא בשוה בכל יום ובכל ישראל (ראה רמב"ם הל' תפלה פ"א) - מ"מ, עיקר התפלה היא עבודה **שבלב** (תענית ב, א), ובזה צ"ל חידוש בכל תפלה.

(67) פרש"י יתרו יט, א. עקב יא, יג. תבוא כו, טז.

(68) ספרי ופרש"י ואתחנן ו, ו. וי"ל שגם לאחר

וכלשון רז"ל⁷⁰ כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש הכל ניתן למשה מסיני, לחדש דייקא (ובפרט שבמ"א⁷¹ הגירסא היא לומר וכיו"ב, וי"ל ששתי הגירסאות אמיתיות הנה, כי תחלה צ"ל "לומר", ואח"כ עולים מן הקל אל הכבד "לחדש" בתורה). וזהו הטעם מה שבכל אחד ממאמרים אלו מתחילים בענינים המשותפים שבדרושי מחצית השקל, ורק אח"כ מבואר החידוש של נשיא זה, מכיון שהסדר הוא מן הקל אל הכבד.

ויהי רצון שע"י העבודה בכל ענינים אלו דמחצית השקל נזכה לתשא⁷² את ראש בני ישראל ע"י משה⁷³, נשיא דורנו, אתפשוטותא דמשה שבדור זה⁷⁴, וגואל ראשון הוא גואל אחרון⁷⁵, שעל ידו יהי' נשיאת ראש (ועאכו"כ חלקים שלמטה מהראש) של כל בני ישראל

העבודה ד"חדשים" ישנו הענין ד"כחדשים" (בכ"ף הדמיון) - למעלותא, למעלה מ"חדשים": לאחר שמגיע ל"חדשים" ממש צ"ל חידוש נעלה יותר, שלגבי חידוש זה הרי החידוש שלפנ"ז הוא רק "כחדשים" (בכ"ף הדמיון). ע"ד הפירוש ב"כמי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", שהנפלאות דלע"ל הם רק "כמי צאתך מארמ"צ" - למעלה מהנפלאות במצרים (כנ"ל בפנים).

(69) זח"א יב, ב. וראה הל' תת"ת לאד"ה פ"ב ה"ב. אגה"ק סכ"ו (קמה, א).

(70) ראה מגילה יט, ב. וכן הובא הלשון (כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש) ברוב דרושי חסידות ובכ"מ, ומהם: שו"ת רד"ך בית ה' חדר ג'. תורת העולה ח"ג פנ"ה. הקדמת שו"ת עה"ת (ג, ג). שער מאמרי רז"ל להאריז"ל למד"פ פ' חוקת. שער הגלגולים הקדמה יז. או"ת להח"מ ר"פ תולדות (יא, ג). תניא קו"א ד"ה ולהבין פרטי ההלכות. ועוד.

(71) ירושלמי פאה פ"ב ה"ד. שמו"ר רפמ"ז. ויק"ד רפכ"ב. קה"ר פ"א, ט (ב). פ"ה, ח (ב). ועוד. וי"ל גם (ע"ד הנ"ל הערה 68) בזה, שלאחרי שמגיע לבחי' "לחדש", צ"ל חידוש נעלה יותר, שלגבי חידוש הזה הרי החידוש שלפנ"ז הוא בבחי' "לומר".

(72) ר"פ תשא (ל, יב)

(73) ראה תו"א תשא (בהוספות) קיא, ג. ועוד.

(74) זח"ג רעג, א. תקו"ז תס"ט. ועוד.

(75) ראה שמו"ר פ"ב, ד. זח"א רנג, א. שער הפסוקים פ' ויחי. תו"א ריש פרשתנו. ועוד.

מתי יקראו השנה מגילה?

הנחה: ועד הנחות התמימים. תרגום ועריכה: מערכת יחי המלך

א. לכאורה זהו דבר פלא:

יושבים ומדברים ב"קריעות" ("קאלט בלוטיק") שהגאולה האמיתית והשלימה יכולה לבוא תיכף ומיד ממש, עוד קודם המולד (ואזי יהי' קידוש החודש ע"פ הראי', במילא יתכן שמקרא מגילה יהי' בחודש אדר זה, כדלקמן ס"ג), בה בשעה שהמדבר ועאכו"כ השומעים תכננו כבר לפני שבת את תכניותיהם ליום ראשון, ליום שני ולימים שלאחרי זה – לפי מעמד ומצב הגלות!?

ואין לומר שסתם מדברים על הגאולה, כי לא חושדים ביהודי על דבר שכזה, ומה ירויחו מסתם דיבור.

ועל-כן, דרוש הסבר: איך יתכן לומר שהגאולה באה תיכף ומיד ממש, כאשר רואים את בני ישראל מתכוננים לעבודתם בזמן הגלות?

ב. והנה, ההסבר הכי טוב הוא כאשר זה קשור עם הלכה בפועל של פוסקים, בלשון ברורה ודרך קצרה! – שהרי עם פסק-הלכה שנתקבל בכל תפוצות ישראל² אי אפשר להתווכח, כיון שיש בו את כל התוקף של מצות עשה³ ("על פי התורה אשר יורוך"⁴) ומצות לא תעשה³ ("לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך"⁴).

והענין הוא:

ישנו פסק דין ברור ברמב"ם⁵, שכאשר ישראל עושים תשובה "מיד הן נגאלין", ומהמשך ההלכות שם⁶ מובן שהכוונה היא "מיד" ממש.

וענין התשובה יכול להיות "בשעתא חדא וברגעא חדא"⁷, כמובן מהפסק-דין בהלכה⁸ ש"המקדש את האשה על מנת שאני צדיק [גמור⁹] הרי זו מקודשת מספק שמא הרהר תשובה בלבו", זאת-אומרת, אע"פ שעד אז הוא ה' ההיפך הגמור מצדיק, למרות זאת ע"י הרהור תשובה משך רגע קט – הופך להיות צדיק גמור! אלא שבנוגע לב"ד של מטה האשה ספק מקודשת, כיון שלא יודעים בוודאות האם הוא עשה תשובה¹⁰, משא"כ בנוגע ל"מיד הן נגאלין" (שבא ע"י תשובה) הרי זה תלוי בהקב"ה, ו"כלפי שמיא גליא" שהוא עשה תשובה, במילא "מיד הן נגאלין".

וזהו הרי דבר ברור, שביין כל היהודים בכל העולם כולו, ישנו יהודי אחד לפחות שבודאי

1) לשון הרמב"ם בהקדמתו לספר היד.
 2) ראה רמב"ם הל' ממרים פ"ב ה"ב.
 3) רמב"ם שם פ"א ה"א-ב. סהמ"צ להרמב"ם שרש א'. ועוד.
 4) שופטים יז, יא.
 5) הל' תשובה פ"ז ה"ה. וראה אגה"ת פי"א (ק, א).
 6) ה"ז. וראה ברכה לאנ"ש שי"א ניסן תשד"מ ובהערות שם (לקו"ש חכ"ז ע' 15-14:3).
 7) זח"א קכט, א ואילך. נתבאר בלקו"ש ח"כ ע' 86 ואילך.
 8) קידושין מט, ב. רא"ש קידושין פ"ב סי"ד. שו"ע אה"ע סל"ח סל"א.
 9) כ"ה באור זרוע סק"ב. תניא פ"א. לקו"ת דברים א, ב.
 10) ראה קרבן נתנאל לרא"ש שם. נ"כ השו"ע שם.

ואומרים זה בתפלת העמידה כשעומדים כעבדא קמי מרי⁷⁹, בביטול בתכלית כעבד לפני המלך⁸⁰, ועבד מלך מלך⁸¹, ושם גופא, בשלש ברכות אחרונות של הודאה⁸², ובמילא בודאי יקויים כן בפועל, שותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים, בביהמ"ק השלישי, וממנה אורה יוצאה לכל העולם כולו⁸³, ויקויים היעוד וגר זאב עם כבש, במהרה בימינו ממש, ולא עיכבן אפילו כהרף עין⁸⁴. ■

79) שבת י, א.
 80) וראה תר"א שם קיא, ד.
 81) תנחומא צו יג (הובא בפרש"י בהעלותך יב, ח).
 82) ספרי (הובא בפרש"י) דברים א, ז. פרש"י לך טו, יח. ב"ד פט"ז, ג.
 83) רמב"ם הל' תפלה פ"א ה"ד.
 84) ירושלמי ברכות פ"ד ה"ה. וראה רש"י (כת"י) מנחות פו, ב.
 85) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

המשך השיחה מסוף עמוד 11 (מדר "זמן הגאולה"):

"מ'פארט אים אריין" שהנה בא משיח – הרי זו תמי' הכי גדולה אצלו!

הוא לומד תורה ומקיים מצוות, עוסק בדברים טובים, והעיקר – "חכם", וחכם אמיתי שחכמתו ניכרת במאכלו, בשתייתו, בהנהגתו²⁸ ובהליכתו לישון²⁹ וכו' – אבל אין לזה אצלו שום שייכות עם הגאולה!...

ה. וישנה על כך בחינה פשוטה:

כל אחד יתישב לבדו בחדר סגור (בכדי שאחרים לא יראו מה קורה בפניו – "וואָס טוט זיך ביי אים אויפן פנים"), ויתבונן בעצמו אליבא דנפשי' בחשבון צדק [וואלה המשפטים" – משפט צדק, "אשר תשים לפניהם" – "לפנימיותם"³⁰]: מתי היתה הפעם האחרונה שהוא חשב באמת, שהקב"ה לוקח אותו – אכן **אותו בעצמו** ("טאָקע אים אליין"), ומוציאו מגלות זה האחרון – אכן מגלות **הזה**, והוא הולך יחד עם משיח לגאולה האמיתית והשלימה!

וכאשר רק יתבונן בזאת בעצמו אליבא דאמת – הרי זה לבד יגרום לו להרהור תשובה, שעל-ידו נהי' מיד צדיק גמור, וכאשר "ישראל עושין תשובה" אזי "מיד הן נגאלין", ומביאים מיד תשועה והצלה לעולם כולו! . . .

(משיחת ש"פ משפטים, מבה"ז וער"ז אדר ראשון ה'תשמ"ו – בלתי מוגה)

28) ראה רמב"ם הל' דעות רפ"ה.
 29) ראה שם ספ"ג.
 30) ריש פרשתנו (משפטים). תו"א שם עה, ג. ועוד.